

Samenvatting jaarverslag LP/RMC schooljaar 2020-2021

Deze samenvatting maakt onderdeel uit van het jaarverslag.

De regio Zuidoost-Brabant geeft op uniforme wijze uitvoering aan het bestrijden van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten onder jongeren in de leeftijd van 5 tot 23 jaar. Centraal staat het uitgangspunt één school – één leerplichtambtenaar of RMC-loopbaanbegeleider.

Speerpunt: iedere jongere die naar school kan, gaat ook naar school en haalt een startkwalificatie.

Algemeen

Ook schooljaar 2020-2021 is als gevolg van het coronavirus een bijzonder schooljaar geworden. Het zal duidelijk zijn dat corona forse invloed heeft gehad op kinderen en jongeren, op het werk van de uitvoerende ambtenaren leerplicht/RMC en daarmee op de cijfers en resultaten die vermeld staan in het jaarverslag.

Leerplicht (5-18 jaar)

Op 1 augustus 2020 wonen er 104.274 leerplichtige en kwalificatieplichtige jongeren van 5-18 jaar in de regio, 1.004 minder dan het jaar daarvoor. Voor 6.137 jongeren is er contact geweest met een leerplichtambtenaar (6%), 324 minder dan vorig jaar. Het aantal verzuimmeldingen, wettelijk (16 uur of meer verzuim in 4 weken tijd) en overig verzuim is afgenomen. Corona is hierop van invloed geweest.

Scholen gaven aan dat het constateren van ongeoorloofd verzuim bij online en afstandsonderwijs lastiger is. Daarnaast gaven zij aan dat leerlingen minder verzuimden, doordat school in de periode dat er een avondklok gold en buitenschoolse activiteiten door sluiting van bioscopen, sportscholen e.d. niet mogelijk was, nog meer dan anders dé ontmoetingsplek was voor jongeren.

Bij absoluut verzuim staat een jongere niet ingeschreven op een school zónder dat hiervoor een vrijstelling van leerplicht is. Bij absoluut verzuim is sprake van een toename: van 290 over vorig schooljaar naar 419 in het verslagjaar 2020-2021.

Het leerlingregistratiesysteem leerplicht/RMC waarmee sinds 1 januari 2019 gewerkt wordt, signaleert snel dat er geen schoolinschrijving is, zodat leerplicht in actie kan komen. Vaak blijkt bij een check dat het gaat om een fout in de administratieve uitwisseling. Daarnaast wordt de toename veroorzaakt door nieuwkomers (asielzoekers, expats) die in de regio zijn komen wonen en als gevolg van de tijdelijke sluiting van scholen vanwege corona en een tekort aan docenten niet direct terecht konden op scholen. Voor 387 leerlingen (92%) is er miv schooljaar 2021-2022 geen sprake meer van absoluut verzuim.

Vrijstellingen

Gedurende het verslagjaar is 856 keer vrijstelling van leerplicht verleend (0,8% van de jeugdigen), in vergelijking met 777 (0,7%) in vorig verslagjaar. 2/3 van de vrijstellingen betreft het volgen van onderwijs in het buitenland, logisch voor een regio aan de grens. Bij 284 (0,3%) leerlingen gaat het om vrijstelling vanwege lichamelijke en psychische beperkingen. In 2019-2020 ging het om 244 vrijstellingen om die reden. De vrijstellingen betreffen vooral jonge kinderen die verblijven op gespecialiseerde kindercentra en uitstromen naar onderwijs als ze daar aan toe zijn.

Beroep op leerplichtambtenaar

Ook dit jaar is frequent een beroep gedaan op de leerplichtambtenaar (8.303 keer 'inzet', 5,9% van de jeugdigen). Naast de wettelijke taken gaat dat om preventieve inzet om uitval te voorkómen: proactief reageren op een signaal uit het registratiesysteem, meedenken rondom bijv. kinderen met forse gedrags- of motivatieproblemen of bemiddelen als school, leerling en ouders er samen niet uitkomen. Dit schooljaar is een toename zichtbaar in het aantal werkprocessen Verlof gewichtige omstandigheden. Met name expats die hun familie als gevolg van corona een langere tijd niet hadden kunnen bezoeken vroegen verlof aan. Dit verlof werd alleen toegekend als er daadwerkelijk sprake was van gewichtige omstandigheden, zoals bijv. huwelijk of overlijden van een naast familielid.

Regionale Meld- en Coördinatiefunctie bestrijden voortijdig schoolverlaten (18-23 jaar)

Op 1 oktober 2020 wonen er 15.091 jongeren tussen 18 en 23 jaar zonder startkwalificatie in Zuidoost-Brabant. Dit zijn er 1.550 meer dan op 1 oktober 2019. Veruit het merendeel volgt onderwijs. RMC-loopbaanbegeleiders richten zich op jongeren die op een school staan ingeschreven en verzuimen en op de jongeren die het onderwijs hebben verlaten. RMC richt zich in eerste instantie op het behalen van een startkwalificatie. Dit vergroot de kansen op een duurzame plek op de arbeidsmarkt. Om preventief te kunnen werken, sluit RMC aan bij intern zorgoverleg op mbo-scholen en bij multidisciplinaire zorgadviesteams (ZAT). In de afgelopen jaren zijn huisbezoeken toegevoegd aan de werkwijze.

Verzuimmeldingen (18-23 jaar)

In 2020-2021 melden scholen 727 keer verzuim van jongeren tussen 18 en 23 jaar gemeld, 18 minder dan in 2019-2020. Bij 1.023 jongeren zijn huisbezoeken afgelegd bij jongeren met geen of een laag inkomen. Voor 133 jongeren is vervolgens een begeleidingstraject gestart om hen te ondersteunen bij het vinden van een nieuwe opleiding, werk of een combinatie van beide. Door het proactieve en persoonlijke contact 'aan huis' lijken jongeren meer open te staan voor ondersteuning naar school en/of werk.

Er zijn weer meer RMC begeleidingstrajecten uitgevoerd dan vorig schooljaar, een direct gevolg van de outreachende inzet die in de hele regio is uitgerold. Bij afgeronde trajecten is gekeken naar het resultaat. 28% van de jongeren stroomde uit naar een opleiding en 29% naar werk. In 2019-2020 was dit respectievelijk 37% en 17%. Jongeren geven aan minder gemotiveerd te zijn voor het volgen of continueren van een opleiding door het online-/afstandsonderwijs. Daarnaast blijken er, ondanks corona, voldoende mogelijkheden voor jongeren om werk te vinden.

Binnen de groep 22-jarigen heeft 84% een startkwalificatie, 2% lager dan in 2020. Daarbij geldt dat een groot deel van de 22-jarigen zonder nog op school zit en met een startkwalificatie de school zal verlaten. Met name in de gemeente Cranendonck is een afname zichtbaar van het aantal 22-jarigen met een startkwalificatie. Dit wordt veroorzaakt door het aantal asielzoekers dat in schooljaar 2020-2021 verbleef in het asielzoekerscentrum (AZC) in de gemeente Cranendonck. Geen van deze jongeren heeft een startkwalificatie. Daarnaast zijn er relatief veel jongeren die in België onderwijs hebben gevolgd en een diploma gelijkwaardig aan een startkwalificatie behaald hebben. DUO registreert dit echter niet als startkwalificatie wat eveneens resulteert in een lager percentage jongeren met een startkwalificatie.

Jongeren in een kwetsbare positie

Per 1 oktober 2020 zijn er in Zuidoost-Brabant 1.755 jongeren die een jaar eerder hun school hebben verlaten en als 'kwetsbare overstappers' te definiëren zijn, denk bijvoorbeeld aan praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs. Ze stappen over naar vervolgonderwijs, werk of dagbesteding. Via het CLR-systeem volgt RMC de deelname aan onderwijs en arbeidsmarkt van deze jongeren in een kwetsbare positie. 67% van de 1.755 kwetsbare overstappers volgt een jaar later onderwijs, meestal in het mbo. Dit is 16% meer dan in 2020. 175 jongeren hebben de overstap gemaakt naar werk. Dit is 4% minder dan in 2020.